

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 27C/143/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112215184
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2014:3112215184.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín samosudkyňou JUDr. Ivetou Sopkovou v právnej veci navrhovateľa N. N., nar. XX.XX.XXXX, občana SR, bytom T., C. XXXX/XX proti odporcovi POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, o zrušenie rozhodcovského rozsudku takto

rozhodol:

I. Súd **z r u š u j e** rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a. s., so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava, IČO: 35 922 761, sp. zn. SR 00517/12 zo dňa 25.04.2012, ktorým bola navrhovateľovi uložená povinnosť zaplatiť sumu 1 999,22 € spolu so zmenkovým úrokom 0,25 % denne zo sumy 1 550,91 € od 07.12.2011 do zaplatenia, zákonným úrokom 6 % ročne zo sumy 1 550,91 € od 07.12.2011 do zaplatenia a náhradu trov rozhodcovského konania 475,27 €.

II. Navrhovateľovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom, doručeným súdu dňa 08.06.2012 domáhal, aby súd zrušil rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a. s., so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava, IČO: 35 922 761, sp. zn. SR 00517/12 zo dňa 25.04.2012; aby súd vyzval odporcu skončiť konanie zmierom alebo dohodou o urovaní; zastavil konanie do výšky už zaplatených súm. Uviedol, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej doložky, čo považoval za rozporné s dobrými mravmi. Nepamätal si, že by dostal výzvu rozhodcovského súdu na vyjadrenie. Okrem toho popieral, že bol odporcom vyzvaný listom na zaplatenie celého zosplateného dlhu a tvrdil, že neboli splnené podmienky pre začatie rozhodcovského konania. Poukázal taktiež na neprimerane vysoké náklady právneho zastúpenia navrhovateľa, priznané rozhodcovským rozsudkom. Dlž z úverovej zmluvy plnil pravidelne, až do doby, keď sa vplyvom nepredvídateľných okolností dostal do problémov. Poukázal na to, že v zmluve o úvere nie je vyplnená RPMN, pričom zmluva je predtlačená, dopĺňali sa tam len nacionálne a sumy. Podľa jeho názoru je poplatok za poskytnutie úveru 772,- € v rozpore s dobrými mravmi. Rozhodcovská zmluva / doložka bola súčasťou zmluvy, bola spísaná vopred a bola podmienkou pre poskytnutie úveru. Aj keď rozhodcovskú zmluvu podpísal, neznamená to, že bol s ňou oboznámený. Odporca mu zmluvu o úvere a rozhodcovskú zmluvu nevysvetlil. Zmluvy uzatvoril v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok. Využitie rozhodcovskej zmluvy v spotrebiteľskom vzťahu mal za protiprávne, postavené na značnej nerovnosti strán, pretože ide o dojednania, ktoré spotrebiteľa v podstate zbavujú práva na súdnu ochranu. Odporca mu vôbec nedal na výber, pokiaľ ide o osobu rozhodcu. Rozhodcovská zmluva nie je platná, pretože obchádza § 12 až 15, § 17, § 18, § 25 až 27 zákona o rozhodcovskom konaní, keď výber rozhodcu nie je založený na spôsobe, ktorý by garantoval rovnosť šancí účastníkov. Výber rozhodcu závisel od vôle spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a. s.. Poukázal na to, že žalobu o zrušenie rozsudku podal v zákonnej lehote. Taktiež zdôraznil, že problémy

s odporcom chcel riešiť, najal si spoločnosť Attila FINANCIÁL, s.r.o., ktorá odporcovi navrhla konkrétne riešenia, ale odporca s nimi nekomunikoval. Poukázal na svoju nepriaznivú finančnú situáciu.

Odporca sa k návrhu písomne vyjadril podaním, doručeným súdu dňa 25.10.2013, ktoré bolo navrhovateľovi doručené 30.11.2013 tak, že žiadal, aby súd žalobu zamietol. Uviedol, že sa nestotožňuje s názormi navrhovateľa, pričom súd by sa nemal zaoberať argumentami navrhovateľa, ktoré sú výsledkom jeho snahy preskúmať vec zo samotnej právnej stránky, čo je v tomto konaní vylúčené. Žaloba o zrušenie rozsudku rozhodcovského súdu nie je riadnym ani mimoriadnym opravným prostriedkom a jej účelom je umožniť v inom konaní súdne preskúmanie toho, či boli splnené základné podmienky pre prejednanie a rozhodnutie veci rozhodcom a či bola dodržaná zákonnosť. V tomto smere poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 335/2010 a rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Cdo 2675/2007, z ktorých citoval. Poprel postavenie navrhovateľa ako spotrebiteľa, pretože pri uzatvorení zmluvy o úvere č. 308100285 zo dňa 21.07.2010 navrhovateľ prehlásil, že finančné prostriedky sú mu poskytnuté na výkon zamestnania. Zmluva bola pritom uzatvorená na základe žiadosti navrhovateľa. Navrhovateľ sa riadne oboznámil so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, prejavil súhlas s obsahom zmluvy a so Všeobecnými podmienkami a zaviazal sa ich dodržiavať. Zmluva o úvere zo dňa 21.07.2010 nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa z.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ani spotrebiteľskou zmluvou, pretože navrhovateľ vstúpil do právneho vzťahu s odporcom na základe vyhlásenia, že poskytnuté peňažné prostriedky použije na výkon zamestnania, nie na svoju súkromnú potrebu. Navrhovateľ taktiež v zmluve vyhlásil, že túto neuzatvoril v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok a toto jeho tvrdenie nekorešponduje s reálnou skutočnosťou. K podpisu zmluvy nebol žiadnym spôsobom nútený. Podľa jeho názoru je dôležité to, na aký účel bol úver poskytnutý, a nie to, na aký účel navrhovateľ peňažné prostriedky naozaj použil, pričom odporca pri poskytnutí úveru vychádzal z vyhlásenia navrhovateľa, že ide o úver poskytnutý na výkon zamestnania. V tomto prípade by mal súd prihliadnuť aj na dobrú vieru odporcu, s ktorou do právneho vzťahu s navrhovateľom vstupoval. V tomto smere poukázal na judikatúru ESD, podľa ktorej je potrebné chrániť dobrú vieru druhej strany. Ak dodávateľ konal v dobrej viere, že druhá strana nie je spotrebiteľ, nemôže sa táto osoba dovolávať toho, že mala postavenie spotrebiteľa (ESD, C-464/01). Obdobne, pokiaľ spotrebiteľ predstiera, že je podnikateľom alebo v tomto smere uvedie dodávateľa do omylu, je treba takúto obligáciu charakterizovať ako obchod a nie spotrebiteľský záväzok, pretože je potrebné chrániť dodávateľovu dobrú vieru, pretože dobrá vieru je všeobecným princípom zmluvného práva (Bundesgerichtshof, SRN, 22.12.2004, VIII ZR 91/04, publikovaný o.i. v Eliáš, K. a kol.: Občiansky zákoník, Velký akademický komentár, 1. Svazek, § 1-487, Praha, Linv de, 2008, str. 324). Vzhľadom k tomu, že eurokonformný výklad pojmu spotrebiteľa nie je zhodný v ust. Občianskeho zákonníka a v ust. zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý je zákonom špeciálnym, je namieste použiť znenie definície spotrebiteľa uvedené v smernici Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (č.l. 2 písm. b/) a v podstate totožné znenie čl. 3 smernice európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES o spotrebiteľských úveroch, v zmysle ktorého spotrebiteľom je akákoľvek fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci svojej obchodnej činnosti, podnikania alebo povolania, profesijnej činnosti. Vzájomný právny vzťah účastníkov konania je potom obchodnoprávnym vzťahom a uplatnenie spotrebiteľských noriem nie je namieste. Vzhľadom k tomu, že zmluva o úvere nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, nemusela obsahovať údaje o RPMN, a preto má nárok nielen na vrátenie istiny, ale aj dojednaného poplatku. Pokiaľ ide o rozhodcovskú zmluvu, táto bola uzatvorená vo forme samostatnej zmluvy, ktorú navrhovateľ podpísal, nie vo forme rozhodcovskej doložky. Je síce neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, ale predstavuje samostatný dokument. Navrhovateľ v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy nemal k obsahu žiadne výhrady, oboznámil sa s ňou, jej ustanoveniam porozumel a túto skutočnosť potvrdil vlastnoručným podpisom. Navrhovateľ zároveň vyhlásil, že bol pred uzavretím zmluvy osobitne poučený o dôsledkoch uzavretia rozhodcovskej zmluvy, k čomu pripojil vlastnoručný podpis. Nie je pravdou, že rozhodcovská zmluva je písaná drobným písmom, táto je prehľadná a jej písmo nemožno považovať za drobné. Z textu rozhodcovskej zmluvy je zrejmé, že účastníci uzatvorili nevýhradnú rozhodcovskú zmluvu, preto neprichádza do úvahy aplikácia ust. § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka. Navrhovateľ jednak nie je spotrebiteľom a jednak ide o nevýhradnú rozhodcovskú zmluvu, ktorá hovorí o tom, že žalujúca zmluvná strana je oprávnená riešiť spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere buď pred rozhodcovským súdom alebo pred príslušným súdom Slovenskej republiky. Možnosť obrátiť sa so svojím nárokom na rozhodcovský súd prislúcha ako navrhovateľovi tak aj odporcovi. Odporca razantne odmieta, že by rozhodcovský súd priznal rozsudkom plnenie nezákonné. Zmenkový vzťah medzi účastníkmi vznikol v

súlade s platnými právnymi predpismi. Pokiaľ ide o ustanovenie rozhodcu, vychádzalo sa z rokovacieho poriadku rozhodcovského súdu, konkrétne čl. IX ods. 6. Zmluvné strany sa pritom v čl. II ods. 1 písm. a/ rozhodcovskej zmluvy zo dňa 21.07.2013 dohodli, že rozhodcovské konanie bude vedené jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov súdov. Za rozhodcu je ustanovená osoba zapísaná v zozname rozhodcov Stáleho rozhodcovského súdu. Čo sa týka námietky navrhovateľa, že mu nebola doručená výzva na vyjadrenie sa k návrhu na začatie rozhodcovského konania, z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že rozhodcovský súd navrhovateľovi písomnosti riadne doručil.

Uznesením č.k. 27C/143/2012-99 zo dňa 21.08.2014 súd konanie zastavil v časti, v ktorej sa navrhovateľ domáha, aby súd vyzval odporcu na ukončenie sporu zmierom alebo dohodou o urovnaní a zastavil konanie do výšky už zaplatených súm.

Súd prejednal vec na pojednávaní, konanom za splnenia podmienok podľa § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti odporcu, ktorý svoju neúčast' ospravedlnil a súhlasil s tým, aby súd konal a rozhodol v jeho neprítomnosti. Vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom, zmluvou o úvere zo dňa 21.07.2010, zmenkou zo dňa 21.07.2010, rozhodcovskou zmluvou zo dňa 21.07.2010, oznámením o vydaní rozhodcovského rozsudku zo dňa 02.05.2012, rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 25.04.2012, výpisom z obchodného registra odporcu, písomnými podaniami účastníkov, podstatným obsahom spisu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 11C/23/2014: žiadosť o zrážky zo mzdy zo dňa 19.10.2011, dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 21.07.2010, návrh na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 03.02.2014, uznesenie č.k. 11C/23/2014-22 zo dňa 25.02.2014 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5Co/431/2014-38 zo dňa 18.06.2014; odpoveďou Stáleho rozhodcovského súdu, vrátane príloh, nachádzajúcich sa na pripojenom CD-nosiči, ktoré súd vyhotovil aj v písomnej forme: návrh na začatie rozhodcovského konania zo dňa 09.01.2012 vrátane prehľadu splátok, pokus o zmier zo dňa 15.10.2011, rozhodcovská zmluva zo dňa 21.07.2010, zmluva o úvere zo dňa 21.07.2010, zmenka zo dňa 21.07.2010, oznámenie o doručení návrhu na začatie rozhodcovského konania zo dňa 26.01.2012, zaslanie žaloby s prílohami zo dňa 22.02.2012 vrátane doručienky od navrhovateľa, podanie rozhodcovského súdu zo dňa 27.03.2012 vrátane doručienky od navrhovateľa, oznámenie o vydaní rozhodcovského rozsudku zo dňa 02.05.2012 od navrhovateľa, oznámenie o právoplatnosti rozhodcovského rozsudku zo dňa 28.05.2012, ostatným spisovým materiálom, výsluchom navrhovateľa a zistil nasledovné:

Navrhovateľ ako dlžník a odporca ako veriteľ uzavreli dňa 21.07.2010 zmluvu o úvere č. 308100285, na základe ktorej odporca navrhovateľovi poskytol úver 800,- € za poplatok 772,-€, ktorý mal navrhovateľ v celkovej výške 1.572,- € vrátiť odporcovi, a to v 12-tich mesačných splátkach po 131,- € počnúc dňom 22.08.2010 na účet veriteľa. Navrhovateľ je v zmluve označený menom, priezviskom, adresou rodným číslom a číslom občianskeho preukazu. Zmluva je vyhotovená ako formulár, do ktorého sa vypisujú údaje, vrátane prehlásenia dlžníka, že finančné prostriedky sú mu poskytnuté na výkon zamestnania, povolania, podnikania alebo na iný účel. V tomto prípade navrhovateľ mal v zmluve prehlásiť, že finančné prostriedky sú mu poskytnuté na výkon zamestnania. Bližšia špecifikácia zamestnania, resp. na čo konkrétne sa majú finančné prostriedky použiť, sa v zmluve nenachádza. Súčasťou zmluvy o úvere boli Všeobecné podmienky poskytnutia úveru (ďalej len „Všeobecné podmienky“).

Súčasne s uzatvorením zmluvy o úvere navrhovateľ ako vystaviteľ vystavil zmenku č. XXXXXXXXXX, ako tzv. blankozmenku, pričom dohoda o jej vyplnení bola obsiahnutá v čl. 13 Všeobecných podmienok.

Na zabezpečenie záväzkov navrhovateľa zo zmluvy o úvere bola medzi účastníkmi dňa 21.07.2010 dojednaná aj dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov podľa § 551 Občianskeho zákonníka, ktorú odporca v dôsledku neplnenia dluhu zo strany navrhovateľa predložil na realizáciu zamestnávateľovi navrhovateľa listom zo dňa 19.10.2011, doručeným zamestnávateľovi navrhovateľa dňa 03.11.2011.

Dňa 21.07.2010 bola medzi účastníkmi dojednaná aj rozhodcovská zmluva, ktorá sa nachádza na samostatnej listine, a ktorú navrhovateľ osobitne podpísal. V rozhodcovskej zmluve je navrhovateľ označený menom, priezviskom, adresou, rodným číslom. Rozhodcovská zmluva je taktiež vyhotovená

ako formulár, v ktorom sa nachádza priestor na doplnenie údajov o dlžníkovi, ručiteľovi, číse úverovej zmluvy a dátume uzatvorenia úverovej zmluvy a rozhodcovskej zmluvy. Podľa čl. II bod 1 rozhodcovskej zmluvy všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere č. 308100285, uzatvorenej dňa 21.07.2010, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenia, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej uvedenú úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené:

a/ pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde, rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanovením podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu,

b/ pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Zmluvné strany sa ďalej v čl. II bod 2 rozhodcovskej zmluvy dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 1 z tohto článku zmluvy, vrátane sporov o platnosť, výklad alebo zrušenie zmluvy o úvere na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej zmluvy; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na všeobecnom súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou zmluvou v súlade s vnútornými predpismi Stáleho rozhodcovského súdu založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu. Rozhodcovským súdom sa na účely tejto zmluvy rozumel Stály rozhodcovský súd zriadený spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom Bratislava, Karloveské rameno 8, IČO: 35 922 761 (čl. I, bod 1 rozhodcovskej zmluvy).

Dňa 09.01.2012 vyhotovil odporca návrh na začatie rozhodcovského konania, ktorý doručil Stálemu rozhodcovskému súdu zriadenému Slovenskou rozhodcovskou, a.s., Bratislava, ktorým sa domáhal aby rozhodcovský súd zaviazal navrhovateľa (tu v postavení odporcu) titulom blankozmenky č. XXXXXXXXXX, zaplatiť odporcovi (tu v postavení navrhovateľa) 1 550,91 €, zmenkový úrok 0,25 % denne zo sumy 1 570,91 € od 18.08.2011 do 06.12.2011 vo výške 432,- €, zo sumy 1 550,91 € od 07.12.2011 do zaplataenia, zákonný úrok 6 % ročne zo sumy 1 570,91 € od 18.08.2011 do 06.12.2011 vo výške 16,31 €, zo sumy 1 550,91 € od 07.12.2011 do zaplataenia a náhradu trov rozhodcovského konania 475,27 €. Rozhodcovský súd oznámením zo dňa 26.01.2012 oznámil navrhovateľovi (tu v postavení odporcu), že dňa 09.01.2012 mu bol doručený návrh na začatie rozhodcovského konania v danej veci, že mu bola pridelená spisová značka SR 00517/2 a rozhodcovským súdom bol menovaný rozhodca S.. K. W.. Poučil ho o možnosti uzatvorenia zmluvy s tým, že rozhodcovské konanie bude prebiehať v písomnej forme, súd bude rozhodovať na základe písomných vyjadrení účastníkov konania, predložených písomností a listín zo strany účastníkov konania a na základe vykonaných dôkazov. Rozhodcovské rozhodnutie je pre účastníkov záväzné a má charakter exekučného titulu. Výzvou zo dňa 22.02.2012 vyzval rozhodcovský súd navrhovateľa (tu v postavení odporcu), aby v lehote desiatich dní od doručenia výzvy predložil písomnú žalobnú odpoveď. Predmetná výzva bola navrhovateľovi (tu v postavení odporcu) doručovaná na jeho aktuálnu adresu s tým, že túto si neprevzal v odbernej lehote a zásielka sa vrátila rozhodcovskému súdu dňa 23.03.2012. Vzhľadom k uvedenému, rozhodcovský súd výzvou zo dňa 27.03.2012 opakovane vyzval navrhovateľa (tu v postavení odporcu), aby sa vyjadril písomne k žalobnému návrhu v lehote desiatich dní odo dňa doručenia výzvy. Túto výzvu navrhovateľ (tu v postavení odporcu) prevzal dňa 17.04.2012, ako to vyplýva z pripojenej doručky. Rozhodcovský súd vydal dňa 25.04.2012 rozhodcovský rozsudok sp. zn. SR 00517/12, ktorým navrhovateľa (tu v postavení odporcu) zaviazal zaplatiť odporcovi (tu v postavení navrhovateľa) sumu 1 999,22 € spolu so zmenkovým úrokom 0,25 % denne zo sumy 1 550,91 € od 07.12.2011 do zaplataenia, zákonným úrokom 6 % ročne zo sumy 1 550,91 € od 07.12.2011 do zaplataenia a náhradu trov rozhodcovského konania 475,27 €. Rozsudok spolu s oznámením rozhodcovského súdu o tom, že bol vydaný, bol navrhovateľovi (tu v postavení odporcu) doručený dňa 14.05.2012, ako to vyplýva z pripojenej doručky.

Uznesením Okresného súdu Trenčín č.k. 11C/23/2014-22 zo dňa 25.02.2014 bolo nariadené predbežné opatrenie, ktorým súd odporcovi a zamestnávateľovi navrhovateľa uložil povinnosť zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy do právoplatného skončenia konania vo veci samej o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací na odvolanie odporcu uznesením č.k. 5Co/431/2014-38 zo dňa 18.06.2014 uznesenie súdu 1. stupňa zmenil tak, že návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Pri výsluchu navrhovateľ zotrval na predchádzajúcich vyjadreniach, pričom doplnil, že dojednaná rozhodcovská zmluva je absolútne neplatná pre rozpor so zákonom, pretože neobsahuje priame určenie rozhodcu, alebo konkrétny spôsob jeho určenia, ale len stanovuje, že rozhodca bude určený jednou stranou zo zoznamu rozhodcov vedeného právnickou osobou, ktorá nie je rozhodcovským súdom zriadeným podľa zákona o rozhodcovskom konaní s tým, že rozhodcovské konanie bude prebiehať podľa pravidiel vydaných touto právnickou osobou. Zmluva o úvere a rozhodcovská zmluva sú spotrebiteľskými zmluvami, dojednania sú pripravené jedinou stranou a druhý účastník k takejto zmluve iba pristúpi alebo nepristúpi. Vyjednávacia pozícia spotrebiteľa je potom nulová. Rozhodcovská doložka neobsahuje dohodu strán na konkrétnej osobe rozhodcu, ale umožňuje jedinej strane, aby ponechala na vôli tretej osoby, akého rozhodcu vyberie zo zoznamu, vedeného spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., teda súkromnou osobou, podľa jej pravidiel, ktoré môžu byť kedykoľvek zmenené. Poukázal na to, že rozhodcovský rozsudok aj zmluvy úplne vynechávajú inštitúty zamerané na ochranu spotrebiteľa. Záverom zdôraznil, že odporca uplatňuje dlh jednak formou konania na rozhodcovskom súde a jednak dohodou o zrážkach zo mzdy. Pokiaľ ide o uzatvorenie zmluvy o úvere a rozhodcovskej zmluvy, celé sa to odohralo v budove Q. na C., kde žiadal o úver. Podpísal zmluvu o úvere, dohodu o zrážkach zo mzdy, iné si nepamätal. Pracovníčka, pani C., mu presne povedala, že toto je zmluva o úvere, toto dohoda o zrážkach zo mzdy, ostatné papiere mu nespomenula. Bolo tam veľa papierov, aj šek na zaplatenie jednej splátky. Nepamätal si, že by podpísal rozhodcovskú doložku, či zmluvu, ani zmenku. Text dokumentov vypisovala pani C., on nevypisoval nič, len sa podpísal. Niečo tam už mala vypísané vopred, aj oštemplované, len to hádzala na kopy, bolo tam toho veľa, mali veľa klientov. Označenie, že finančné prostriedky sú mu poskytnuté na výkon zamestnania v zmluve o úvere on nezaškrtol, všetko to vypisovala pracovníčka, on nič také ani nespomenul. Na výkon jeho zamestnania to určite nebolo, nevedel, prečo to tam dala. Bol vtedy zamestnaný, tak ako teraz, na K. M. v T.. Peňažné prostriedky, ktoré mu poskytol odporca, použil tak, že kúpil veci do domácnosti, niečo deťom, niečo na zariadenie.

Súd vec posúdil podľa právnych predpisov platných a účinných ku dňu vzniku zmluvného vzťahu medzi účastníkmi, t.j. ku dňu 21.07.2010.

Podľa § 2 písm. a/ z.č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu medzi účastníkmi (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre osobnú potrebu alebo pre potrebu príslušníkov svojej domácnosti.

Podľa § 2 písm. b/ zákona o ochrane spotrebiteľa na účely tohto zákona sa rozumie predávajúcim 1. podnikateľ, 1) ktorý spotrebiteľovi ponúka alebo predáva výrobky, alebo poskytuje služby, alebo jeho splnomocnenec, 2. fyzická osoba, ktorá predáva spotrebiteľovi rastlinné a živočíšne výrobky z vlastnej drobnej pestovateľskej činnosti alebo chovateľskej činnosti alebo lesné plodiny, 2) 3. fyzická osoba, ktorá predáva vlastné použité výrobky, okrem potravín.

Podľa § 3 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 52 ods.1-4 z.č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu medzi účastníkmi (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ,

použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52a ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak sú uzavreté viaceré spotrebiteľské zmluvy pri tom istom rokovaní alebo sú zahrnuté do jednej listiny, posudzuje sa každá z týchto zmlúv samostatne. Ak však z povahy zmlúv alebo stranám známeho účelu zmlúv uvedených v odseku 1 pri ich uzavretí zrejme vyplýva, že tieto zmluvy sú od seba vzájomne závislé, vznik každej z týchto zmlúv je podmienkou vzniku ostatných zmlúv. Zánik jednej z týchto zmlúv iným spôsobom než splnením alebo spôsobom nahrádzajúcim splnenie spôsobuje zánik ostatných závislých zmlúv, a to s obdobnými právnymi účinkami.

Podľa § 53 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 2 písm. a/ zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu medzi účastníkmi (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 2 písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 7 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľovi alebo finančnému agentovi sa zakazuje predkladať spotrebiteľovi návrhy zmlúv, ktorých zrejším účelom je obchádzanie ustanovení tohto zákona; za takéto konanie sa považuje aj to, že sa čerpanie finančných prostriedkov alebo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zahrnú do zmlúv o úvere, ktorých povaha alebo účel by umožnili vyhnúť sa uplatňovaniu tohto zákona. Ak veriteľ využil omyl spotrebiteľa a použil zmluvné podmienky, ktorými vylúčil aplikáciu ustanovení vzťahujúcich sa na spotrebiteľské úvery, považuje sa zmluva za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ak veriteľ nepreukáže, že nemal úmysel obísť tento zákon.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z.z o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“) rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 4 ods. 1, 2 zákona o rozhodcovskom konaní rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

Podľa § 40 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak

c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,

j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

Podľa § 41 ods. 1 veta prvá zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Z vykonaného dokazovania súd v prvom rade zistil, že navrhovateľ sa domáha zrušenia vydaného rozhodcovského rozsudku sp. zn. SR 00517/12 zo dňa 25.04.2012 v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote, keďže rozhodcovský rozsudok mu bol doručený dňa 14.05.2012 a žalobný návrh na súd doručil dňa 08.06.2012.

Zrušenia predmetného rozhodcovského rozsudku sa navrhovateľ domáha z dôvodov uvedených v § 40 ods. 1 písm. c/ a j/ zákona o rozhodcovskom konaní.

Súd sa najprv zaoberal otázkou platnosti rozhodcovskej zmluvy, uzavretej účastníkmi dňa 21.07.2010.

Dňa 21.07.2010 navrhovateľ ako dlžník a odporca ako veriteľ uzatvorili zmluvu o úvere č. 308100285 so zabezpečovacími inštitútmi - blankozmenkou zo dňa 21.07.2010 a dohodou o zrážkach zo mzdy zo dňa 21.07.2010. Zároveň v totožný deň 21.07.2010 uzatvorili aj samostatnú rozhodcovskú zmluvu, v ktorej sa dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere č. 308100285 zo dňa 21.07.2010 budú riešené: a/ pred stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na

stálom rozhodcovskom súde, rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov stáleho rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanovením podľa vnútorných predpisov stáleho rozhodcovského súdu, b/ pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). Na základe rozhodcovskej zmluvy zo dňa 21.07.2010 bol rozhodcovským súdom Slovenská rozhodcovská, a. s., dňa 25.04.2012 vydaný rozhodcovský rozsudok sp. zn. SR 00517/12.

Základnou črtou typizovaných spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Právny vzťah medzi navrhovateľom a odporcom túto charakteristiku spĺňa, pretože zmluva o úvere, dohoda o zrážkach zo mzdy aj rozhodcovská zmluva boli vyhotovené ako formulár; súčasťou zmluvy o úvere boli Všeobecné obchodné podmienky, pričom text týchto dokumentov navrhovateľ ovplyvniť nemohol, nakoľko boli pripravené už vopred pre veľký počet spotrebiteľov. Táto skutočnosť vyplýva nielen z listinných dôkazov, ale aj z výsluchu navrhovateľa, keď vypovedal, že predpripravené zmluvy vyplnila pracovníčka, resp. zástupca odporcu. Z vykonaného dokazovania pritom súd ustálil, že zmluva o úvere zo dňa 21.07.2010 je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pretože navrhovateľ je spotrebiteľom v zmysle § 2 písm. a/ zákona o ochrane spotrebiteľa, t.j. fyzickou osobou, ktorá použila službu pre osobnú potrebu, resp. pre potrebu príslušníkov svojej domácnosti a odporca je dodávateľom v zmysle § 2 písm. b/ zákona o ochrane spotrebiteľa, t.j. podnikateľom, ktorý spotrebiteľovi poskytol finančnú službu.

Zmluva o úvere zo dňa 21.07.2010 predstavuje zároveň zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ktorá bola uzavretá medzi veriteľom - odporcom (§ 2 ods. 1 písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch) a spotrebiteľom - navrhovateľom ako dlžníkom (§ 2 ods. 1 písm. a/ zákona o spotrebiteľských úveroch). Právny vzťah medzi účastníkmi možno totiž zaradiť medzi zmluvy, na ktoré sa daný zákon vzťahuje v zmysle § 1, 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Je pravdou, že podľa § 2 písm. a/ zákona o spotrebiteľských úveroch je spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, pričom v zmluve o úvere zo dňa 21.07.2010 je vyznačené, že dlžníkovi - navrhovateľovi sú peňažné prostriedky poskytnuté na výkon zamestnania, avšak súd však na základe vykonaného dokazovania konštatoval, že navrhovateľ je a v čase uzavretia zmluvy bol spotrebiteľom, pretože pri uzavieraní zmluvy nekonal v rámci výkonu povolania, podnikania alebo zamestnania. Účel poskytnutia peňažných prostriedkov, vyznačený v zmluve - na účel zamestnania navrhovateľa - spotrebiteľa - nebol v konaní spoľahlivo preukázaný. S poukazom na interpretačné ust. § 54 Občianskeho zákonníka je namieste pri pochybnostiach o obsahu zmluvy výklad priaznivejší pre spotrebiteľa, t. j. dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania je na odporcovi /ako veriteľovi/. Odporca však okrem svojho subjektívneho tvrdenia nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali opak. V konaní nebolo zistené, že by navrhovateľ pri uzavieraní zmluvy predstieral, že prostriedky použije na výkon zamestnania alebo v tomto smere uviedol odporcu do omylu. Na druhej strane, odporca pri uzavieraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, ako to vyplýva z výpisu z obchodného registra. Posúdenie predmetného právneho vzťahu ako spotrebiteľského úveru tak zákon o spotrebiteľských úveroch nevyklučuje a právny vzťah medzi účastníkmi možno podradiť pod ust. § 2 písm. a/, b/ a d/ citovaného zákona.

Predmetná zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou i v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o štandardnú formulárovú zmluvu, uzavretú medzi odporcom - veriteľom ako dodávateľom, ktorý pri uzavieraní a plnení zmluvy vystupoval v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, ktorá vyplýva z výpisu z obchodného registra ohľadne odporcu a navrhovateľom - dlžníkom ako spotrebiteľom, pričom v konaní nebolo zistené, že by navrhovateľ pri uzavieraní a plnení zmluvy vystupoval v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Vzťah medzi Občianskym zákonníkom, zákonom o ochrane spotrebiteľa a zákonom o spotrebiteľských úveroch je vzťahom všeobecného zákona (lex generalis), ktorými je Občiansky zákonník k špeciálnym zákonom (lex specialis), čo znamená, že na právne vzťahy je potrebné aplikovať najprv špeciálny

právnú úpravu a v prípade, že táto niektoré právne inštitúty neupravuje, je potrebné aplikovať Občiansky zákonník.

Pokiaľ ide o samotnú rozhodcovskú zmluvu, Najvyšší súd Českej republiky v rozhodnutí sp. zn. 32 Cdo 2282/2008, vyslovil, že rozhodovanie sporov v rozhodcovskom konaní nie je porušením čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, pokiaľ účastníci konania majú možnosť ovplyvniť, aký rozhodca (či skupina rozhodcov) bude o ich právach a povinnostiach v súlade s platnou rozhodcovskou zmluvou rozhodovať.

Arbitráž v spotrebiteľských právnych vzťahoch teda môže fungovať, ale za transparentných podmienok, ako efektívny prostriedok ochrany.

V tomto prípade bola rozhodcovská zmluva uzavretá v priamej súvislosti so zmluvou o úvere, ktorá je v zmysle vyššie uvedeného spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa aj Občianskeho zákonníka, pričom ide o spotrebiteľský úver podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení. To platí aj vo vzťahu, keď zmluvný vzťah obsahuje aj vedľajšie zmluvné ustanovenia formulárovej povahy (napr. záložné zmluvy, dohody o zrážkach zo mzdy, rozhodcovské zmluvy a pod.). Z týchto dôvodov súd rozhodcovskú zmluvu zo dňa 21.07.2010 podrobil kontrole z hľadiska spotrebiteľského práva.

Zásadnou právnou otázkou v predmetnej veci je otázka, či rozhodcovská zmluva zo dňa 21.07.2010, na základe ktorej rozhodcovský súd rozhodol, je individuálne dojednaná a v negatívnom prípade, či zakladá hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (ako neprijateľná podmienka).

Po preskúmaní veci súd zistil, že rozhodcovská zmluva zo dňa 21.07.2010 nebola s navrhovateľom individuálne dojednaná.

V danej veci je zrejmé, že spotrebiteľ nemohol meniť formulárovú zmluvu o úvere ani obsah rozhodcovskej zmluvy, vrátane rokovacieho poriadku rozhodcovského súdu. Ak by súd bez ďalšieho prijal argumentáciu odporcu, že rozhodcovská zmluva bola dojednaná individuálne, pretože podľa jej textu (ktorý ale vopred sformuloval sám odporca ako dodávateľ) navrhovateľ vyhlásil, že bol pred uzavretím zmluvy osobitne poučený o dôsledkoch uzavretia rozhodcovskej zmluvy, k čomu pripojil vlastnoručný podpis, potom by platilo, že všetky rozhodcovské zmluvy dohodnuté so spotrebiteľom sú individuálne vyjednané len z dôvodu, že ich spotrebiteľ podpísal. Úplne by sa strácal cieľ a zmysel súdnej kontroly formulárových podmienok, ktorých obsah spotrebiteľ nemôže nejako zmeniť. Naopak, na strane odporcu je dôkazné bremeno preukázať, že spotrebiteľ si individuálne vyjednal rozhodcovské konanie. V tomto smere neboli doložené žiadne relevantné dôkazy podporujúce záver o individuálnom vyjednaní rozhodcovskej doložky. Nie spotrebiteľ má totiž dokázať, že nedošlo k individuálnemu vyjednaní, ale dodávateľa zaťažuje bremeno presvedčivo preukázať individuálne vyjednanie (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Navyiac, ak si spotrebiteľ individuálne vyjednal rozhodcovskú zmluvu, potom by muselo platiť, že si individuálne vyjednal aj podmienky arbitráže. Z vykonaného dokazovania však takýto záver rozhodne nemožno prijať. Dôvodne teda možno konštatovať, že odporca si dôkazné bremeno o individuálnom vyjednaní rozhodcovskej doložky nesplnil. Navrhovateľ nemal možnosť ovplyvniť obsah predmetnej rozhodcovskej zmluvy, mohol ju buď prijať ako celok alebo ako celok odmietnuť. Obsah tejto rozhodcovskej zmluvy bol dodávateľom (odporcom) vopred pripravený a na jej obsahu navrhovateľ nijakým spôsobom neparticipoval. V konaní nebolo zistené, že by odporca vysvetlil navrhovateľovi - spotrebiteľovi význam rozhodcovskej zmluvy, nepredstavil mu pravidlá, podľa ktorých sa bude viesť súkromný „súdny“ proces a nedal mu po preukázateľnom poučení na výber rozhodnúť sa.

Následne súd otázku, či rozhodcovská zmluva, ktorá nebola individuálne dojednaná, z hľadiska svojho obsahu predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku skúmal z nasledujúcich hľadísk: 1/ či spôsobuje

značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, 2/ a či je nerovnováha daná v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Citované zákonné ustanovenie musí byť vykladané z pohľadu spotrebiteľa a jeho ochrany a nie z pohľadu dodávateľa. Podľa dôvodovej správy k tomuto zákonnému ustanoveniu „spotrebiteľ môže svoje práva uplatňovať nie iba v zmysle dojednanej rozhodcovskej doložky, ale ak sa tak rozhodne, aj v občianskoprávnom konaní a zmluvná podmienka, ktorá by mu v tom bránila, bude v zmysle navrhovaného ustanovenia považovaná za neprijateľnú“. Rozhodcovskú doložku alebo zmluvu teda nie je možné akceptovať, ak by vyžadovala od spotrebiteľa podrobiť sa arbitráži. Ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka nie je totiž len o možnosti výberu medzi štátnym a súkromným súdom, ale predovšetkým o dôsledkoch, ktoré zakladá, a teda, či doložka nenúti spotrebiteľa podrobiť sa nezvratne arbitráži.

Rozhodcovská zmluva zo dňa 21.07.2010 bola uzavretá ako tzv. nevýhradná rozhodcovská zmluva, pričom odporca argumentuje, že žalujúca zmluvná strana je oprávnená riešiť spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere buď pred rozhodcovským súdom alebo pred príslušným súdom Slovenskej republiky a teda možnosť obrátiť sa so svojím nárokom na rozhodcovský súd prislúcha ako navrhovateľovi tak aj odporcovi. Súd po preskúmaní veci zistil, že možnosť takejto voľby pre spotrebiteľa je len iluzórna, pretože takmer s pravidelnosťou rozhodcovské žaloby podávajú veritelia, čo možno odôvodniť aj rozsahom nárokov plynúcich zo štandardne formulovanej zmluvy. Naopak, ak niektorý spotrebiteľ výnimočne uplatňuje svoje práva, tak využíva - pre neho transparentný štátny súd.

O doložku, ktorá vyžaduje, aby spotrebiteľ riešil spory výlučne v rozhodcovskom konaní ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa tejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený nezvratne podrobiť sa rozhodcovskému konaniu (porov. uznesenia Krajského súdu v Trnave vo veciach sp. zn. 10CoE 153/2011, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17CoE 15/2011, sp. zn. 8CoE 5/2012 a ďalšie). Aj právna veda na tento problém reaguje, keď uvádza: „Z pohľadu spotrebiteľa je totiž rovnocenné, či riešenie jeho sporov prostredníctvom rozhodcovského konania mu „vnúti“ štandardná zmluvná klauzula, alebo dodávateľ svojím konaním. Spotrebiteľ má byť chránený pred oboma. Práve proti možnosti dodávateľa diktovať svoju vôľu v zmluvnom vzťahu bol vytvorený celý mechanizmus spotrebiteľsko-právnej ochrany pred štandardnými zmluvami.“ (Kristián Csach: Štandardné zmluvy, str. 214, Vydavateľ Aleš Čeněk, 2010).

Neprijateľnosť rozhodcovskej zmluvy zo dňa 21.07.2010 súd videl aj v tom, že vôľa k tomu, aby strany spor medzi nimi predložili k rozhodnutiu rozhodcovským inštitúciám pochádza len od jednej, a to silnejšej zo strán, ktoré spotrebiteľskú zmluvu uzavreli, čo v ich vzťahu spôsobuje značnú nerovnováhu. Zatiaľ čo veriteľ má zjavne viaceré výhody v porovnaní so situáciou, kedy bola vec prejednávaná riadnymi súdmi, odporca neuvádza, aké výhody z nej plynú pre spotrebiteľa. Okrem toho rozhodcovské konania podľa zistenia komisie nie sú v súlade s viacerými zásadami obsiahnutými v odporúčaní komisie 98/257/ES z 30. marca 1998 o zásadách platných pre orgány príslušné pre mimosúdne urovnávanie spotrebiteľských sporov. Aj keď toto odporúčanie nemá právne záväzný charakter, uznáva sa v ňom rad zásad, dôležitých pre zabezpečenie spravodlivosti konaní o urovanie spotrebiteľských sporov, pričom niektoré z nich sú založené na všeobecných právnych zásadách.

Na základe uvedených dôvodov súd konštatoval, že rozhodcovská zmluva zo dňa 21.07.2010 predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka, ktorá je podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, absolútne neplatná. Existujúca, ale neplatná rozhodcovská zmluva nemôže byť potom základom právomoci rozhodcovského súdu. Ak si rozhodca svoju právomoc z takto uzavretej doložky odvodil, na ktorom základe následne vydal rozhodcovský

rozsudok, nemožno takéto rozhodnutie považovať za rozhodnutie vydané osobou na to oprávnenou. V súvislosti s absolútnou neplatnosťou rozhodcovskej zmluvy súd poukazuje aj na to, že je povinnosťou nielen súdu, ale aj rozhodcu rozhodcovského súdu z tohto právneho posúdenia vyvodíť všetky právne dôsledky a poskytnúť spotrebiteľovi náležitú ochranu. Nakoľko rozhodca rozhodcovského súdu vo veci konal, pričom platnosť založenia vlastnej právomoci iba formálne skonštatoval ako danú v rozhodcovskom rozsudku, í súd nadobudol presvedčenie, že tento postup je prejavom nerešpektovania práv spotrebiteľov, resp. reflexiou absencie neustrannosti a nezaťažosti rozhodcu.

Na základe všetkých uvedených dôvodov súd podľa § 40 ods. 1 písm. c/ a j/ zákona o rozhodcovskom konaní zrušil rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a. s., so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava, IČO: 35 922 761, sp. zn. SR 00517/12 zo dňa 25.04.2012, ktorým bola navrhovateľovi uložená povinnosť zaplatiť sumu 1 999,22 € spolu so zmenkovým úrokom 0,25 % denne zo sumy 1 550,91 € od 07.12.2011 do zaplataenia, zákonným úrokom 6 % ročne zo sumy 1 550,91 € od 07.12.2011 do zaplataenia a náhradu trov rozhodcovského konania 475,27 €.

Navrhovateľ, ako je vyššie uvedené, namietal i ďalšie dôvody zrušenia rozhodcovského rozsudku, súvisiace s neprimeranosťou plnení, priznaných dotknutým rozhodcovským rozsudkom. Týmto sa ale súd už nezaoberal, čo je odôvodnené zásadou rýchlosti a hospodárnosti konania, keď i bez vyhodnotenia týchto námietok bol rozhodcovský rozsudok zrušený z iných dôvodov.

Súčasťou rozsudku je i výrok o trovách konania.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Navrhovateľovi, ktorý mal vo veci plný úspech, má podľa § 142 ods. 1 O. s. p. právo na náhradu trov konania. Nakoľko si však žiadne trovy konania neuplatnil a v konaní mu preukázateľne trovy konania nevznikli, súd mu ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné podať v počte 2 rovnopisov, ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,

- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca,
- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (dôkazy sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, dôkazmi má byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, účastník konania bez svojej viny nemohol dôkazy označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, § 205a ods. 1, § 221 ods. 1 O. s. p.).

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím dobrovoľne splnená, možno podať návrh na exekúciu podľa osobitného predpisu.